

Als een kind lekker in z'n vel zit, presteert het beter

Het gaat goed in Nederland. De werkloosheid daalt, inkomens stijgen. Toch is er een groep die niet meeprofiteert. Maar liefst 378.000 kinderen en jongeren groeien op in armoede (1). Dat is 1 op de 9 kinderen. Zij kunnen niet meedoen aan activiteiten die voor leeftijdsgenootjes vanzelfsprekend zijn. Er is thuis bijvoorbeeld geen geld voor een sportclub of om hun kind muziek - of dansles te laten volgen. Gelukkig zijn er mogelijkheden om deze kinderen toch mee te kunnen laten doen. Via het Jeugdfonds Sport & Cultuur.

TEKST CONNIE FRANSEN

Voetbal, judo, atletiek, dans of muziekles zijn niet alleen leuk om te doen maar ook belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. De leerprestaties worden beter, het zelfvertrouwen groeit, de concentratie verbetert, ze leren samenwerken, leven gezonder en maken nieuwe vrienden. Het is dus belangrijk dat kinderen niet aan de zijlijn staan. En als je van jongs af aan meedoet, vergroot dat de kans dat je ook meetelt als je groot bent.

Verbindende schakel!

Ouders kunnen niet zelf een aanvraag voor ondersteuning doen bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur. De aanvraag wordt gedaan door een intermediair; dit is een professional die betrokken is bij de opvoeding of verzorging van het kind of de jongere. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een leerkracht, buurtsportcoach, jeugdhulpverlener of schuldhulpverlener. Deze professional kent het gezin, is op de hoogte van de financiële thuissituatie van het gezin en is de verbindende schakel die ervoor zorgt dat alle kinderen dezelfde kansen krijgen door online een aanvraag bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur in te dienen. En of kinderen nu in Rotterdam, Groningen, Terneuzen of Veendam wonen, dat maakt niet uit. Als een kind in een gemeente woont die niet samenwerkt met het Jeugdfonds Sport & Cultuur dan kan via het provinciale jeugdfonds een aanvraag worden

goedgekeurd. Zo hebben in 2017 ruim 70.000 kinderen de kans gekregen om mee te doen.

Hoe herken je armoede?

Het kan zijn dat je precies weet welke kinderen uit een gezin komen dat moet rondkomen van een minimum inkomen. De kans is groter dat je dat niet weet. Toch zijn er signalen, sommige zijn voor de hand liggend zoals het niet betalen van het schoolgeld of niet mee doen aan betaalde activiteiten zoals een schoolreisje. Maar er zijn ook minder duidelijke signalen zoals het in de kring niets vertellen over wat ze in het weekend gedaan hebben, geen of te kleine gymschoenen, ongezond en/of weinig eten, met een zomerjas naar school als het vriest, geen lid zijn van (sport) clubs. Maar ook gedragsproblemen, gepest worden, weinig zelfvertrouwen en verzuim, kunnen signalen zijn dat het kind het thuis moeilijk heeft. Als leerkracht kan je veel betekenen. Ouders vinden het vaak moeilijk om erover te praten omdat ze zich schamen. Dat kan heel lastig zijn, toch is het in het belang van het kind het er over te hebben. Misschien dat ouders het zelfs een opluchting vinden er over te praten. De drempel om er met jou over te praten, is waarschijnlijk minder hoog dan het gesprek aan te gaan met bijvoorbeeld een gemeente ambtenaar. Schaamte kan een hoge drempel zijn, maar als je die drempel kunt verlagen, zijn ouders vaak blij om een luisterend oor te hebben.

¹ Bron: 'Advies opgroeien zonder armoede' SER <https://www.ser.nl/nl/publicaties/opgroeien-zonder-armoede>

Gymleraar Jeffrey maakt het verschil!

Jeffrey is gymleraar op een basisschool in Amsterdam Zuidoost: "Bij ons op school zitten kinderen uit 64 verschillende culturen. Veel gezinnen zitten onder de armoedegrens. Deze ouders hebben vaak te weinig geld om de contributie van een sportclub te betalen. En dat terwijl het enorm belangrijk is, juist voor deze kinderen om mee te kunnen doen. De prestaties op school worden beter, ze zitten lekkerder in hun vel en maken nieuwe vrienden. Gelukkig kan het Jeugdfonds Sport & Cultuur helpen. Zij betalen de contributie of het lesgeld en eventueel voetbalschoenen of turnkleding".

Wat merk je van armoede in de klas?

"Ik schat dat zo'n 70% van onze kinderen opgroeit onder de armoedegrens. Dat betekent dat ze niet kunnen sporten, dansen of op een andere club kunnen. Ouders halen vaak ongezond voedsel in huis, aanbiedingen zijn vaak van dingen die niet goed voor je zijn. Dan zie je een kind 's ochtends met een zak chips lopen; het ontbijt. Maar soms is het helemaal niet zo duidelijk. Laatst kwam er een jongen met een dure telefoon op school, dure kleding aan, en met een pakje crackers. Hij vroeg: meester, mag ik ook twee crackers eten? Ik zei ja natuurlijk, van mij mag je alles

▼
Jeffrey

eten. Maar meester, zei hij, dan heb ik donderdag en vrijdag geen eten meer. Schrijnend. We hebben ook te maken met kinderen die illegaal zijn. De ouders zijn vaak moe na een lange reis. Ze moeten hier weer overnieuw beginnen. We proberen ze te helpen, samen te kijken wat de kinderen kunnen gaan doen. Kinderen leren veel sneller de taal. Op school zijn ze even weg uit de thuissituatie. Aan de kinderen ligt het niet. Ze vinden het fantastisch om te komen en mee te doen."

Waarom ben je intermediair van het Jeugdfonds Sport & Cultuur geworden?

"Ik wilde al vanaf jongs af aan gymleraar worden, maar was het kneusje van de klas. Tot ik met circustechnieken aan de gang ging, toen kon ik ineens dingen die anderen niet konden en werd ik ineens populair. Dat zag ook Cor van Alff, mijn toenmalige gymleraar, en hij heeft mij enorm gestimuleerd om met mijn talent aan de gang te gaan waardoor ik ook gymleraar ben geworden. Hij ziet kinderen zoals ze werkelijk zijn met hun talent, of dat nu sport is of drummen dat maakt niet uit. Ik gun het alle kinderen om te ontdekken wat ze leuk vinden, waar ze goed in zijn. Ik merk het ook duidelijk in de klas als kinderen op een club zitten. Een kind dat altijd heel druk was, zit nu op voetbal en is een stuk rustiger. Dat geeft veel voldoening. Soms is het moeilijk maar ik weet ook wat voor impact het heeft op school en in het gezin, dat maakt me heel trots. Voor mij is het een kleine moeite om als intermediair een aanvraag te doen maar voor een kind kan het zo'n verschil maken. We doen hier op school veel aanvragen voor een bijdrage, zo'n acht per maand. Het kan uitdagend zijn je weg in te vinden in die culturele verschillen. Het eerste jaar ging het niet zo makkelijk, je moet de ouders en kinderen leren kennen. Daar heb ik veel tijd in gestoken. Nu ken ik de ouders en weet ik of ze openstaan voor een aanvraag bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur."

Wat doen de kinderen graag?

"Bijna alle kinderen hebben plezier in bewegen, als vakleerkracht moet je uitstralen dat je dat waardeert. In de gymles bieden we veel verschillende sporten aan. Als kinderen sporten leuk vinden, is er een sportbuurtclub waar kinderen verschillende sporten kunnen uitproberen om door te stromen naar een sportvereniging. Zodra wij merken dat een kind geïnteresseerd is in een bepaalde sport, ondernemen we actie. Er wordt bij ons veel zwemles aangevraagd, vind ik ook heel goed want er is veel water in Nederland. Heel veel kinderen in groep 8 hebben geen zwemdiploma. Voetbal en dansen zijn ook populair." "Ook zijn we vier jaar geleden ook begonnen met een sportclub voor ouders. We sporten een uur met ze en

▲
Voetballende jongens

bedenken gezonde traktaties. Dat werkt heel goed want ouders zijn het voorbeeld voor de kinderen. Als ouders niet sporten, gaan kinderen dat ook minder snel doen.”

Soms schamen ouders zich om een aanvraag te doen, merk jij dat ook?

“Dat merk ik ook ja. Ouders vinden het moeilijk naar me toe te komen. Ze schamen zich ervoor dat ze te weinig geld hebben om hun kinderen mee te kunnen laten doen. Op school doen we erg ons best om duidelijk te maken dat je je niet hoeft te schamen en dat we geen inzage hoeven te hebben in alle financiële zaken. Mensen zeggen vaak dat ze geen hulp nodig hebben, maar eigenlijk schreeuwen ze om hulp. Ik zorg altijd dat het contact goed is en daarna kijk ik hoe ik ze kan ondersteunen.”

Hoe doe je een aanvraag?

“Ouders vullen zelf het ouderformulier in, eventueel help ik ze daarbij, daarna doe ik online de aanvraag. Als de aanvraag goedgekeurd wordt, wordt de contributie direct aan de sportclub betaald. Meestal neem ik even contact met de sportclub op of alles goed gegaan is. Het kind kan dan een jaar lang voetballen, turnen of op een andere sport beoefenen. Maar bijvoorbeeld ook naar breakdancesles want het Jeugdfonds Sport & Cultuur steunt ook culturele lessen voor kinderen. Als het kind na een jaar door wil gaan, doe ik een nieuwe aanvraag. Ik check na een paar maanden altijd even of het kind nog sport.”

Heb je tips voor je collega's?

“De aanvrager moet iemand zijn die op de hoogte is van de financiële situatie van het

gezin. Een goede relatie is belangrijk, ouders moeten zich veilig voelen. Het is handig als er op school een vertrouwd gezicht is, dat ook het gezicht is van het Jeugdfonds Sport & Cultuur en dat ouders weten dat ze daar terecht kunnen.

Als ouders weten dat ze zich niet hoeven te schamen en leerkrachten weten dat het niet veel werk is, kunnen veel meer kinderen geholpen worden. Ik vind het fantastisch dat het kan. Maar ik zie geen verschil in achtergrond. Ik zie gewoon het kind.”

Zie jij kinderen in jouw klas die te maken hebben met armoede en die wellicht gesteund zouden kunnen worden door het Jeugdfonds Sport en Cultuur? Ga dan naar www.jeugdfondssportencultuur.nl en meld de kinderen aan. Met een kleine moeite maak je een groot verschil maken.

Intermediair worden?

Een professional, zoals een bewegingsonderwijzer/gymleraar, dient zich eerst aan te melden als intermediair op allekinderendoen-mee.nl. Na goedkeuring, wordt men erkend als intermediair en krijgt men toegang tot het online aanvraagstelsel. Vervolgens kan men een aanvraag voor een of meerdere kinderen indienen; dit kost ongeveer 15 minuten per aanvraag. Na goedkeuring van de aanvraag wordt de contributie of het lesgeld direct aan de sportclub of culturele instelling overgemaakt en worden eventuele attributen vergoed. Zo kan een kind of jongere vaak al binnen 3 weken sporten of op dansles.

Foto's

Jeugdfonds Sport & Cultuur

Connie Franssen is freelance tekstschrijver voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur

Contact

ankie.vanderspank@jeugdfondssportencultuur.nl

Kernwoorden

armoede, kinderen, sporten